

Απαντήσεις

A. Το κείμενο αναφέρεται στην αξία της φιλίας. Με αναγωγή στις απόψεις του Αριστοτέλη ο συγγραφέας τονίζει τη διαχρονική σημασία της και τη στενή σχέση της με την αγάπη και την εκτίμηση. Έτσι αιτιολογεί τη σύνδεση της έννοιας με τα σημαντικά πρόσωπα της ζωής του ανθρώπου και βεβαίως με τα έμψυχα όντα, λόγω της αμοιβαιότητας και της αλληλοεκτίμησης. Στη συνέχεια διακρίνει μορφές ανάλογα με τα κίνητρα, τη χρησιμότητα και την αμοιβαία απόλαυση. Όμως τονίζει ότι η πραγματική φιλία στηρίζεται στην ανώτερη και άφθαρτη αξία της ανθρώπινης μοναδικότητας και της ιδανικής διαπροσωπικής επικοινωνίας. Επομένως οι φίλοι προσφέρουν διαρκή, ειλικρινή συμπαράσταση και καλοπροαίρετες συμβουλές στις κρίσιμες στιγμές.

B. 1. Α Λ, β Σ, γ Σ, δ Σ, ε Λ.

B2. A) Στην παράγραφο κυριαρχεί η διαίρεση, με διαιρετέα έννοια τις φιλικές σχέσεις, διαιρετική βάση τις αποψεις του Αριστοτέλη και μέλη της διαίρεσης: «δια το χρήσιμον», «δί' ηδονήν», «δια το αγαθόν». Επίσης υπάρχει αιτιολόγηση λόγω της εκτεταμένης χρήσης του αιτιολογικού συνδέσμου «επειδή». Δεν αποκλείονται και τα παραδείγματα, που επίσης υπάρχουν, μέσα όμως σε παρενθέσεις.

β) άλλωστε = προσθήκη, επιβεβαίωση / δηλαδή = επεξήγηση του όρου «έννοια» που προηγείται / όταν = χρόνος, προϋπόθεση / λοιπόν = συμπέρασμα

B3. A) εγκωμίασαν = εξύμνησαν, επαίνεσαν / ευχαρίστηση = τέρψη, απόλαυση, ηδονή / συναναστροφής = συνεύρεσης, παρέας, συνύπαρξης / ακατάλυτη = αναλλοίωτη, άφθαρτη / φθίρειται = αλλοιώνεται, φθίνει, παρακμάζει β) οικεία – ανοίκεια, ξένα, αλλότρια, επιδέξιος – αδέξιος, ωφέλεια – ζημία, αξία – απαξία, αυστηρό – επιεική.

B4. α) «δια το χρήσιμον» αυτούσια παράθεση της φράσης του Αριστοτέλη

«αγαπά», μεταφορική σημασία της λέξης με ειρωνική χροιά.

(υλικό ή ηθικό): η παρένθεση δηλώνει επεξήγηση των μορφών του κέρδους, συμπλήρωση της έννοιας και διευκρίνισή της. (Περιλαμβάνονται πάντως στοιχεία που δεν είναι εντελώς αναγκαία για την κατανόηση του κειμένου, όσο θα ήταν αν χρησιμοποιούσε ο συγγραφέας παύλες.)

B 4. B) β ενικό πρόσωπο στη δεύτερη παράγραφο: δίνει αμεσότητα και οικειότητα στο ύφος και στο λόγο. Τον κάνει ζωντανό και παραστατικό, γι' αυτό και αυξάνει την πειστικότητά του.

A' πληθυντικό στην τρίτη παράγραφο: δηλώνει οικειότητα στο ύφος και στο λόγο του κειμένου, αμεσότητα, καθώς δίνεται η αίσθηση της κοινής οπτικής γωνίας με τον γράφοντα.

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο εισήγησης: Πρόκειται για εισήγηση στο σχολείο → οικειότητα

Πρόλογος για τις ανθρώπινες σχέσεις σήμερα : απρόσωπες, άχρωμες, τυπικές... Λείπουν οι πραγματικοί φίλοι ιδιαίτερα στον άξενο και γκριζό χώρο της αστικής μας διαβίωσης. Όμως η φιλία πρέπει να είναι στόχος ζωής και ιδανικό για τον άνθρωπο.

α) Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας:

ΗΘΙΚΑ: αλληλοσεβασμός, εκτίμηση, αμοιβαιότητα, ειλικρίνεια, συμπαράσταση, εμπιστοσύνη, εχεμύθεια, αυτογνωσία → προσωπική ολοκλήρωση και αυτοπραγμάτωση.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ: αμοιβαιότητα, καταπολέμηση του εγωισμού και της ιδιοτέλειας, άσκηση στο διάλογο και στην αλληλοκατανόηση, καλλιέργεια πνεύματος, ανεκτικότητας και διαλλακτικότητας. Συμπαράσταση σε δύσκολες στιγμές ατομικού ή συλλογικού χαρακτήρα και ενθάρρυνση σε κάθε περίπτωση.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ: δίνει δύναμη και κίνητρα στον άνθρωπο να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί , να επιδιώξει το καλύτερο στη ζωή του με τη συμπαράσταση και την κινητροδότηση της συναισθηματικής ευφορίας και της αλληλοστήριξης.

β) Ρόλος μέσων κοινωνικής δικτύωσης και μέσων κοινωνικής δικτύωσης στη δημιουργία φιλικών σχέσεων.

Θετική πλευρά:

- Επεκτείνεται η εμβέλεια των σχέσεων πέρα από τα όρια του χώρου.
- Γίνεται ανταλλαγή ιδεών, μηνυμάτων, απόψεων με ανθρώπους διαφορετικών ηλικιών, αντιλήψεων, εθνοτήτων.
- Επέκταση της κοινωνικότητας και κατανόηση διαφορετικών στάσεων ζωής.
- Αφορμή συμμετοχής στα κοινά , άνοιγμα τον κόσμο και στην κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα
- Μειώνονται οι προσωπικές αναστολές – Εκφράζουν με έμμεσους τρόπους τα αισθήματά τους που διστάζουν να αποκαλύψουν

Αρνητική πλευρά: οι κίνδυνοι του διαδικτύου

- Τα «προφίλ» των κοινωνικών δικτύων δεν ανταποκρίνονται πάντοτε σε πραγματικά πρόσωπα → κίνδυνοι αποπλάνησης, άσκησης προπαγάνδας
- Οι νέοι με πολλούς «φίλους» δεν έχουν πραγματικούς φίλους. Μένουν συχνά συναισθηματικά άδειοι.
- Κίνδυνος μίμησης και κομφορμισμού, απώλεια της γνωσιότητας και της αυθεντικότητας, της ατομικότητας και της προσωπικής έμπνευσης για διάφορα θέματα στη ζωή.
- Στα όρια της ψηφιακής πραγματικότητας χάνεται η αξία της βιωματικότητας και της πραγματικής ζωής. Για να αποθανατίσουν τα βιώματά τους ξεχνούν να ζήσουν και να ευχαριστηθούν τη στιγμή και τη σχέση.

Επίλογος : Οι ανθρώπινες σχέσεις σε όλες τις εποχές τόνιζαν την αξία της φιλίας ... και κατ' Αριστοτέλη.... Ειδικά όμως στις μέρες μας και μάλιστα για τους νέους ανθρώπους οι φίλοι είναι πραγματικά το πολυτιμότερο αγαθό.

Επιμέλεια απαντήσεων : Στέλλα Αλιγιζάκη

